b&w-voorstel

GEMEENTE WEERT

Afdeling	: OG - Groen/afval	B&W-voorstel: DJ-690836
Naam opsteller voorstel	: Koen van Loon (0495-575342)	Zaaknummer: 690828
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Plan van Aanpak zwerfafval 2019

Voorstel

In te stemmen met het Plan van Aanpak zwerfafval 2019

Inleiding

Nederlandse gemeenten kunnen in de periode 2013 – 2022 jaarlijks aanspraak maken op de zogenaamde zwerfafvalvergoeding van circa € 1,18 per inwoner per jaar. Voor gemeente Weert is dat bijna € 58.000,00 per jaar. De vergoeding is bedoeld voor extra aanpak en preventie van zwerfafval. De reguliere inzet kan hiervan niet worden bekostigd. Er is nog een groot resterend budget beschikbaar uit de periode 2013 – 2017, dat alleen nog in 2019 gebruikt mag worden. In het Plan van Aanpak zwerfafval 2019 is uitgewerkt hoe we dit resterende budget in 2019 willen gebruiken.

Beoogd effect/doel

De zwerfafvalvergoeding biedt de kans om in 2019 stevig in te zetten op zowel preventieve als beheersmaatregelen tegen zwerfafval en een fundament te leggen voor de zwerfafvalaanpak in de komende jaren. Weert zet in op beide sporen maar wil vooral meer dan in de huidige situatie inzetten op preventieve maatregelen die ervoor zorgen dat er, ook op de langere termijn, minder zwerfafval ontstaat. In het zwerfafvalplan staat op hoofdlijnen uitgewerkt hoe we de zwerfafvalvergoeding willen inzetten. De belangrijkste thema's worden gepresenteerd en bij elk thema worden enkele mogelijke projecten beschreven die kunnen worden uitgevoerd.

Argumenten

Zwerfafval zorgt voor ergernis bij onze bewoners, het opruimen en verwerken ervan kost veel geld en het is slecht voor de gezondheid van mens, dier en milieu. In de gemeente

Weert, 5 maart 2019	S		B	W GG	W MvdH	W TG	W WvE	W PS
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college 26-03-2019

In te vullen door het B&W secretariaat:

☒ Akkoord
☐ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
☐ Anders, nl.:

☐ Niet akkoord
☐ Gewijzigde versie

☐ A-stuk
☐ B-stuk
☐ C-stuk

Beslissing d.d.: 26-03-2019 Nummer: 10

De secretaris,

Weert ervaren we regelmatig overlast van zwerfafval. In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 is afgesproken dat producenten van verpakkingen jaarlijks 20 miljoen euro beschikbaar stellen aan gemeenten voor extra inzet op de preventie en aanpak van zwerfafval, de zogenaamde zwerfafvalvergoeding. Gemeenten moeten hiervoor vooraf een plan indienen en de besteding achteraf verantwoorden. Tot op heden heeft Weert nog geen verantwoording ingediend. De beschikbare bedragen uit de periode 2013-2017 vervallen per 1 januari 2020 naar het Afvalfonds verpakkingen en zijn dan niet meer beschikbaar voor gemeente Weert. Om alsnog aanspraak te maken op dit budget hebben we alleen dit jaar nog de kans om projecten uit te voeren. Er ligt nu een uitgelezen kans om in 2019 een grote slag te maken voor een schoner Weert.

Kanttekeningen en risico's

Omdat de verantwoording achteraf moet gebeuren is er een klein risico dat projecten niet voor vergoeding in aanmerking komen. De bestedingsmogelijkheden zijn echter ruim opgesteld en er zijn voldoende mogelijkheden om, bij twijfel over bepaalde bestedingen, contact te leggen met de organisatie NederlandSchoon die de verantwoording moet goedkeuren.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Gemeenten die zwerfafvalgelden uit 2013 tot en met 2017 nog niet hebben ingezet of verantwoord konden dit behouden door hier in 2018 een speciale aanvraag (extra jaarplan 2013-2017) voor in te dienen. Dit is in 2018 gebeurd. Het resultaat is dat er een bedrag van maximaal € 289.380,87 beschikbaar is, dat mag worden gebruikt tot en met 31 december 2019. Een klein deel van dit bedrag, zo'n €15.000,00 is inmiddels besteed in 2018 en 2019. Het is niet meer mogelijk om een verantwoording in te dienen voor de jaren 2013 tot en met 2017: alleen kosten die ná het indienen van het plan worden gemaakt komen in aanmerking.

De gemeente Weert heeft in 2013 en 2015 het jaarbedrag als voorschot ontvangen. Er is echter geen verantwoording ingediend voor de besteding van dit geld. Dit bedrag (€115.892,91) is niet meer beschikbaar op de afvalbegroting maar is vervallen naar de algemene middelen. Het is de bedoeling om dit geld bij de eerste tussenrapportage 2019 beschikbaar te maken voor de extra aanpak van zwerfafval in 2019. Het bedrag wordt ten laste gebracht van het begrotingssaldo. Het bedrag dat we niet kunnen verantwoorden moeten we immers in 2020 terugbetalen. De enige manier om dit bedrag te verantwoorden is, om het in de laatste maanden van 2018 en in 2019 in te zetten voor de extra aanpak van zwerfafval.

In het plan van aanpak worden de organisatorische aspecten behandeld die nodig zijn om de zwerfafvalvergoeding op de best mogelijke manier te gebruiken.

Duurzaamheid

Zwerfafval is slecht voor mens, natuur en milieu. Het vervuilt de bodem, dieren eten het op of raken erin verstrikt en door het uiteenvallen van plastics in steeds kleinere stukjes draagt het bij aan microplastics in het milieu. Het voorkómen en opruimen van zwerfafval heeft dus direct positieve effecten op natuur en milieu.

Met de zwerfafvalvergoeding willen we veel meer dan in de huidige situatie inzetten op bewustwording en duurzame gedragsverandering op het gebied van zwerfafval, zodat er

ook op lange termijn een positief effect is. Dit doen we onder meer via projecten met scholen.

Een aantal projecten biedt mogelijk kansen voor inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Uitvoering/evaluatie

Om de kansen die het budget biedt zo goed mogelijk te verzilveren kiezen we een projectmatige aanpak. De projectleider neemt de coördinatie van de verschillende projecten op zich, is verantwoordelijk voor de samenhang tussen de projecten en voor de verantwoording en (nieuwe) aanvraag van de zwerfafvalvergoeding. Hij/zij zorgt voor de interne afstemming met zowel het gemeentebestuur als de betrokken afdelingen. Ook wordt deze projectleider verantwoordelijk voor het contact met externe partijen, waaronder Nedvang, NederlandSchoon, de Reinigingsdienst Weert en de externe projectpartners. Naast deze algemene werkzaamheden die nodig zijn voor de extra aanpak van zwerfafval zoals beschreven in dit plan, zal de projectleider ook werkzaamheden uitvoeren binnen de individuele projecten. De werkzaamheden die hier zijn beschreven komen allemaal in aanmerking om via de zwerfafvalvergoeding bekostigd te worden.

Het zwerfafvalplan is geen blauwdruk van onze totale zwerfafvalaanpak in 2019, maar geeft richting en is op hoofdlijnen uitgewerkt. Gedurende het jaar wordt de vinger aan de pols gehouden, kunnen andere accenten worden gelegd en kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. De gedachte is om een projectgroep in te stellen met enkele vaste leden. De voortgang van de zwerfafvalaanpak zal regelmatig worden besproken in het PFO van afdeling Openbaar Gebied en in een gezamenlijk PFO Openbaar Gebied / Ruimte en Economie.

Communicatie/participatie

Bij alle projecten zal communicatie een belangrijke rol spelen. Het is de bedoeling dat een steeds grotere groep Weertenaren betrokken raakt bij het zwerfafvalprobleem en oplossingen daarvoor. In 2019 zal ook een 'rode draad' in de communicatie over zwerfafval worden uitgewerkt zodat alle projecten worden gepresenteerd als een samenhangende zwerfafvalcampagne.

Participatie is een belangrijk thema in het plan. Het stimuleren van bewonersparticipatie is als apart project benoemd omdat we het aantal participatieprojecten duurzaam willen verhogen. Daarnaast worden er samenwerkingsprojecten met scholen en bedrijven opgevoerd en zijn de wijk- en dorpsraden belangrijke partners.

De raad informeren via raadsinformatiebrief.

Overleg gevoerd met

Intern:

Peter Claassen, afdelingshoofd, afdeling Openbaar Gebied
Frank van Kruijsdijk, kwartiermaker Groen en Afval, afdeling Openbaar Gebied
Mieke Swinkels, procesbegeleider, afdeling Openbaar Gebied
Math Oehlen, beleidsmedewerker afval, afdeling Ruimte en Economie
Dirk Küsters, senior communicatieadviseur, afdeling Dienstverlening en Informatie
Loet Koppen, financieel adviseur, afdeling Financiën en Control

Extern:

Reinigingsdienst Weert
Gemeente Lingewaard
Nederland Schoon

Bijlagen:

Plan van aanpak zwerfafval 2019
Concept raadsinformatiebrief